

Op 8 december 2010 is het volgende advies (A10.0116) gegeven.

1. Het verzoek:

X organiseert nascholingen die geaccrediteerd zijn voor beroepsbeoefenaren. Deze nascholingen worden geschreven door deskundige beroepsbeoefenaren in een bepaald deelgebied van het specialisme. De ontwikkelde nascholingen nemen ongeveer 2 uur in beslag en bestaan uit een presentatie, bijbehorende sprekersnotities en toetsvragen. X verzorgt de accreditatieaanvraag en verleent de bijbehorende gastvrijheid binnen de richtlijnen van de CGR. De presentaties kunnen door verschillende sprekers, allen eveneens deskundige beroepsbeoefenaren, worden gegeven omdat zij zich daarop kunnen voorbereiden door middel van de door eerstbedoelde deskundigen ontwikkelde sprekersnotities en bijbehorende literatuur en naslagwerken.

Voor het ontwikkelen van een nascholing is X voornemens de ontwikkelaars van de nascholing het aantal daadwerkelijk daaraan bestede uren en de daarbij in redelijkheid gemaakte kosten te vergoeden. Dit laatste op basis van werkelijk gemaakte kosten en tegen overlegging van de originele nota's.

De vergoedingen bedragen € 132,50 per uur voor niet-hoogleraren en € 200,00 per uur voor hoogleraren, beide bedragen exclusief BTW. Hierbij wordt er van uitgegaan dat de presentatie intellectueel eigendom blijft van de auteur. Voor iedere presentatie die gehouden wordt, vergoedt X de auteur van de presentatie, naast de al betaalde ontwikkelingskosten, een bedrag van € 150,00 per keer als vergoeding voor de intellectuele eigendomsrechten. De vergoedingen en de te verlenen diensten zullen worden vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst.

Voor de vaststelling van bovengenoemde uurtarieven verwijst X naar de websites <https://zoek.officiëlebekendmakingen.nl/kst-29248-83.html> en <http://www.amc.uva.nl/index.cmf?pid=2527>.

X verneemt graag of de hierboven genoemde vergoedingen voor het ontwikkelen van de nascholing in overeenstemming zijn met de Gedragscode Geneesmiddelenreclame en of hetzelfde geldt voor het daarnaast verstrekken van een aanvullende vergoeding per gehouden nascholing voor het gebruik van de intellectuele eigendomsrechten van de adviseur.

2. Het oordeel van de Codecommissie:

Van toepassing bij de onderhavige adviesaanvraag is artikel 20 van de Gedragscode, zoals uitgewerkt in de artikelen 12 t/m 15 van de Uitwerking Normen Gunstbetoon (UNG) inzake de honorering van dienstverlening en de Toelichting daarop in onderdeel D van deze Toelichting.

Uitgangspunt bij de dienstverlening door beroepsbeoefenaren aan vergunninghouders is dat de honorering van beroepsbeoefenaren voor door hen geleverde diensten in een

redelijke verhouding moet staan met de door hen geleverde tegenprestaties en dat met de dienstverlening geen andere binding tussen vergunninghouders en beroepsbeoefenaren ontstaat dan direct verband houdend met de verleende dienst. Voor vergoeding in aanmerking komen de werkelijk gemaakte kosten. Daarnaast is een vergoeding op zijn plaats voor de tijd die de beroepsbeoefenaar aan de dienstverlening heeft besteed. Laatstgenoemde vergoeding wordt bepaald aan de hand van de naar redelijke schatting aan de betrokken werkzaamheden verbonden tijdsbesteding en een uurtarief. Wat in een concreet geval een redelijk vergoeding is, is afhankelijk van diverse factoren, zoals de aard en de omvang van de geleverde diensten, het tijdsbeslag, de positie en kwalificaties van de betrokken beroepsbeoefenaars, etc. In essentie zal toetsing plaatsvinden aan de hand van bestede tijd en een uur of dagtarief. Voor dat laatste kan voor bepaalde beroepsgroepen worden aangesloten bij de (uur)tarieven die voor de betrokken beroepsbeoefenaren zijn vastgesteld krachtens de Wet Marktordening Gezondheidszorg of bij de adviestarieven gepubliceerd door de organisaties van de betrokken beroepsbeoefenaren.

Voor de vaststelling van de uurtarieven die aanvraagster voornemens is als honorering voor de dienstverlening te hanteren, verwijst aanvraagster naar twee websites. De eerste heeft betrekking op de vaststelling van een zogeheten “normatief uurtarief” voor specialistische hulp in het kader van de invoering van het Diagnose Behandeling Combinatie(DBC)-systeem. Het normatieve uurtarief geldt, ongeacht de verschillen in specialismen en ongeacht ook de onderlinge verschillen in expertise en positie tussen de specialisten binnen een bepaald (deel)specialisme, voor alle specialisten binnen de Nederlandse gezondheidszorg. Het normtarief is bovendien aan te merken als een “all-in” tarief, dat wil zeggen omvat, naast een inkomenscomponent, ook niet onaanzienlijke componenten voor de vergoeding van zowel de individuele als de praktijkkosten van specialisten. Als zodanig is het hieruit resulterende normtarief van € 132,00 nauwelijks bruikbaar als uitgangspunt voor de vaststelling van uurtarieven in het kader van dienstverlening, zoals door of krachtens Gedragscode Geneesmiddelenreclame voorgeschreven. Immers, bij het vaststellen van laatstgenoemde uurtarieven mag volgens de Gedragscode en de UNG wel degelijk rekening worden gehouden met verschillen in positie en kwalificaties van de betrokken beroepsbeoefenaren. Bovendien gaan Gedragscode en UNG niet uit van een all-in tarief, maar van een redelijke (netto) vergoeding voor de dienstverlening, naast een vergoeding van de werkelijk gemaakte kosten.

De tweede, door aanvraagster genoemde website heeft betrekking op een kostenopgave door de Polikliniek Mens en Arbeid van het AMC bij een zogeheten werkplekonderzoek. In dat kader wordt een uurtarief genoemd van € 200,00 voor de inschakeling van een hoogleraar of een dermatoloog en een uurtarief van € 150,00 voor de inschakeling van alle overige medische specialisten. Ook hier is wederom sprake van “all-in” tarieven. Immers, begrepen daarin zijn kennelijk ook de (infrastructurele) kosten van de polikliniek/het AMC. Voor het vaststellen van uurtarieven bij dienstverlening vormt ook deze website derhalve geen bruikbaar uitgangspunt.

De Codecommissie stelt zich op het standpunt dat de verwijzing naar de in het kader van de Wet Marktordening Gezondheidszorg vastgestelde (uur)tarieven, zoals vermeld in artikel 9.4 van de Toelichting bij de UNG resp. naar de door organisaties van beroepsbeoefenaren gepubliceerde (uur)tarieven, bij de huidige ontwikkelingen haar

betekenis heeft verloren. Bij dienstverlening is de alles over één kam benadering zoals die op dit moment wordt gehanteerd in het kader van genoemde Wet, zonder daaraan overigens enigerlei kwalificatie te verbinden, niet toepasbaar. Bij dienstverlening in de zin van de Gedragscode gaat het om het op een verantwoorde wijze inzetten van bij beroepsbeoefenaren aanwezige specialistische kennis; een inzet die, naast de vergoeding van de werkelijk gemaakte kosten, mag worden gehonoreerd, met de kanttekening dat die honorering in een redelijke verhouding dient te staan tot de door de dienstverlener verrichte tegenprestatie. Zou een dergelijke redelijke beloning niet mogelijk zijn dan kan dit uiteindelijk ten koste gaan van de kwaliteit van de dienstverlening door beroepsbeoefenaren en eventueel zelfs de interesse van beroepsbeoefenaren voor het verstrekken van adviezen aan vergunninghouders geheel doen verdwijnen. En dat is uitdrukkelijk niet de bedoeling van de door en krachtens de Gedragscode aan de dienstverlening door beroepsbeoefenaren gestelde eisen.

Cruciaal bij de vraag of sprake is van een redelijke verhouding tussen honorering (lees: gehanteerde uurtarieven) en de geleverde tegenprestatie blijft daarom de vraag of bij de dienstverlening sprake is van ongewenst gunstbetoon in die zin dat daaraan oneigenlijke motieven ten grondslag liggen en/of door de verhouding tussen de te leveren dienst (prestatie) en de vergoeding daarvoor twijfels kunnen ontstaan over de onafhankelijkheid van de beroepsbeoefenaar. Verwezen wordt in dit verband naar artikel 20 van de Gedragscode en artikel 9.1 van de Toelichting op de UNG. De door aanvraagster voorgenomen uurtarieven op zich geven de Codecommissie voorshands geen aanleiding te veronderstellen dat zulks het geval is. Die standpunt zou anders kunnen luiden indien in de te ontwikkelen nascholingen sprake zou zijn oneigenlijke beïnvloeding van het voorschrijven door de toekomstige cursisten: de huisartsen. De Codecommissie gaat er echter van uit dat het bij de nascholing te gebruiken cursusmateriaal op dit punt zorgvuldig zal worden gescreend door de accrediterende instantie.

Anders ligt dit evenwel voor de door aanvraagster voorgenomen vergoeding van € 150,00 excl. BTW per keer voor de intellectuele eigendomsrechten. De Codecommissie kan deze vergoeding niet anders zien dan als een extra honorering van de dienstverlening door de betrokken adviseur, met de kanttekening dat daarmee het zicht op de totale honorering volledig verloren gaat. De kans dat onder die omstandigheden een situatie ontstaat dat de honorering niet (langer) in een redelijke verhouding staat tot de door de beroepsbeoefenaar verrichte tegenprestatie is daarbij volop aanwezig. Dit geldt speciaal nu die extra vergoeding ook geldt bij gebruik van de ontwikkelde nascholing in het kader van de door aanvraagster georganiseerde nascholingsprogramma. Voor een dergelijke vergoeding voor de intellectuele eigendomsrechten kan naar de mening van de Codecommissie uitsluitend sprake zijn ingeval van gebruik van de ontwikkelde nascholing door derden, dat wil zeggen door anderen dan aanvraagster. Op dit punt luidt het advies van de Codecommissie dan ook negatief.

3. Kosten:

De Codecommissie bepaalt dat de aan deze adviesaanvraag verbonden kosten aan X separaat in rekening zullen worden gebracht.

Aldus gedaan te Gouda op 8 december 2010 door mr. J.W.A.H. Leenen, voorzitter.